

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541580

Behandeld door
M. Veldman

Datum
29 maart 2016

Onderwerp
Uitkomsten Interbestuurlijk Toezicht 2016

Geachte raadsleden,

De Provincie Overijssel houdt toezicht op de uitvoering van taken van gemeente, waarvoor de provincie zelf bij wet als toezichthouder ook medeverantwoordelijk voor is. Via het zogenaamde Interbestuurlijk Toezicht wordt ieder jaar bekeken hoe het gaat, welke risico's zich voordoen en wordt bepaald of er extra aandacht nodig is (verscherping van het toezicht). Dit gebeurt door de verschillende domeinen waarop toezicht wordt gehouden van stoplichtkleuren te voorzien. De uitkomsten worden in Almelo altijd betrokken bij de documenten in de planning en control-cyclus. U hebt echter gevraagd om voortaan de resultaten met u te delen als die bij ons bekend zijn. Dat doen wij met deze brief.

Almelo werkt hard en goed aan verbeteringen maar is kwetsbaar door financiële positie

In 2015 krijgt Almelo als totale beoordeling de kleur rood. Dit was vorig jaar nog oranje. De verandering komt omdat er op het domein financiën niet wordt voldaan aan de wettelijke kaders en er risico's zijn bij Wabo en Wro. De toezichthouder constateert dat Almelo de regie neemt op het doorvoeren van verbeteringen en inspanningen levert om wettelijke taken goed uit te voeren. Almelo is echter kwetsbaar in de uitvoering van deze taken vanwege de financiële positie.

Voor het bepalen van de totale beoordeling werkt de Provincie Overijssel voor het eerst met een puntensysteem. Heeft een gemeente 10 punten of meer dan wordt het totaalbeeld rood. In de onderstaande tabel ziet u per kleur welke punten je kunt krijgen bij welke oordeel en wat de scores van Almelo daarbij zijn. Bij een groen oordeel worden geen punten uitgedeeld.

	Oranje	Rood	Score Almelo
Financiën	3	6	6
Wabo	2	4	2
Wet Ruimtelijke Ordening	2	4	2
Huisvesting	1	2	0
Archief	1	2	0

Preventief toezicht op maat bij financiën.

Tevreden is de toezichthouder over de inspanningen om de begrotingspositie structureel te hervormen. Met de perspectiefnota 2015 heeft Almelo voortijdig ingespeeld op de uitkomsten van het interbestuurlijk toezicht. De perspectiefnota 2015 en de daaruit volgende begroting 2016 worden door de toezichthouder beschouwd als het herstelplan waarmee Almelo laat zien hoe zij in zes jaar het negatieve eigen vermogen weer zal aanzuiveren. Dit heeft zoals bekend geleid tot preventief toezicht met gelijktijdige goedkeuring van de begroting. Hierover bent u reeds eerder door ons geïnformeerd. De Provincie Overijssel constateert dat een zestal amendementen (bij de behandeling van de begroting) een (beperkt) negatief effect op het meerjarenperspectief heeft en nog om een oplossing vraagt. Dit wordt betrokken bij het opstellen van de perspectiefnota 2016.

Risico's gesignaleerd bij Wabo en Wet ruimtelijke ordening

De Provincie Overijssel is blij met de verbeteringen die zijn doorgevoerd in het handhavingsprogramma naar aanleiding van eerdere opmerkingen. Het beeld voor Wabo blijft echter op oranje.

Almelo moet de risico's die samenhangen met het verschil tussen ambities en beschikbare capaciteit beter inzichtelijk maken. Er worden minder controles uitgevoerd bij klasse II inrichtingen, vergunningen in categorie 1 eenvoudig (bouw) en afwijking bestemmingsplan. De onderbouwing van deze afwijking is voldoende gemotiveerd volgens de provincie Overijssel, maar de risico's die daarbij horen zijn onvoldoende in beeld gebracht. Voor de Wet Ruimtelijke Ordening is het beeld veranderd van groen naar oranje. Ook dit heeft te maken met toezicht. Na wijzigingen in het toezichtkader bij de provincie zelf wordt nu ook bij de Wro gekeken naar de uitvoering van het toezicht. Als de omgevingswet is

aangenomen worden deze onderdelen door de provincie Overijssel straks zeer waarschijnlijk samengevoegd. Omdat er niet voldoende capaciteit is om het noodzakelijke toezicht volgens de toezichthouder te kunnen uitvoeren, loopt Almelo het risico dat regels niet worden nageleefd.

Het oordeel van de provincie Overijssel (dat 1 jaar achter loopt op onze beleidscyclus) heeft betrekking op het jaarprogramma 2015 en jaarverslag 2014. In het jaarprogramma 2016 en het jaarverslag 2015 zijn de risico's die ontstaan door het verschil in capaciteit en ambities nader in beeld gebracht. Wij hebben ervoor gekozen om de beschikbare capaciteit van handhaving te richten op onderdelen waar de risico's voor de samenleving het grootst zijn. Als controles niet uitgevoerd kunnen worden door gebrek aan capaciteit of andere oorzaken maken wij zo goed mogelijk duidelijk in het jaarverslag en het jaarprogramma wat de risico's zijn en wordt gekeken naar mogelijkheden om alsnog te her-controleren.

Wij hebben het gevoel dat wij op basis van de concrete aanbevelingen van de toezichthouder al op de goede weg zitten. We kiezen er daarbij niet voor om nu de doelen en ambities (administratief) naar beneden bij te stellen om dan wel gemakkelijk aan de voorwaarden van de toezichthouder te voldoen en een groene beoordeling te krijgen. We zullen bij het opstellen van het jaarprogramma 2017 – in goed overleg met de provincie Overijssel – nagaan hoe wij onze afwegingen ten aanzien van de keuzes die wij maken in het toezicht en handhavingsprogramma en de eventuele risico's die zich daarbij voordoen nog beter inzichtelijk kunnen maken. Verder zullen wij (samen met andere gemeenten) de Provincie Overijssel vragen om het IBT oordeel beter te laten aansluiten bij de beleidscyclus van gemeenten zelf.

Taakstelling statushouders en archief

Almelo voldoet tot nu toe ruimschoots aan de taakstelling wat betreft de huisvesting van statushouders. Dit geldt ook voor 2016. De beoordeling bij archief is inmiddels weer op groen. De archiefplaats voldoet aan alle wettelijke eisen. Kwaliteitszorg voor het archief krijgt voldoende aandacht o.a. door het opstellen van KPI (Kritische Prestatie Indicatoren) rapportages en Almelo is volgens de toezichthouder goed bezig zich voor te bereiden op het digitaal archiveren.

Nader in gesprek over consequenties en totstandkoming oordeel

Het totale oordeel van de Provincie Overijssel (rood) heeft geen aanvullende, directe consequenties voor de gemeente Almelo. Het preventief toezicht dat volgt uit de financiële positie was immers al bekend. Wij kunnen ons echter wel voorstellen dat het huidige oordeel vragen oproept. Wij willen daarom in overleg met de Provincie Overijssel en de griffie op 19 april 2016 een politiek beraad (in opmaat naar de Perspectiefnota) organiseren waarin de toezichthouder de uitkomsten nader kan toelichten en vragen kan beantwoorden. Bij deze bijeenkomst kan dan ook dieper ingegaan worden op de consequenties van het preventief toezicht voor de gemeente(raad).

De achterliggende stukken – met daarin de totale beoordeling en motivering – zullen wij u digitaal beschikbaar stellen. Ook worden de uitkomsten zoals gebruikelijk opgenomen in de jaarverantwoording.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J. Pol

J.H.M. Hermans-Vloedveld